

**Переминь**  
Впр. о. Зубрицький А.  
Чацкого 6.

# ВІСНИК

виходить щоденно рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

РЕДАКЦІЯ  
І АДМІНІСТРАЦІЯ:  
Львів, Ринок 10, II. пог.  
Конт. почт. шад. 143.322.  
Адреса для телеграмів:  
Громадський Вісник Львів.  
Нач. Редактор приймає  
від 10—11 год. передпол.  
Рукорисів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:  
Місячно в гривню 5000 мп.  
ЗА ГРАНИЦЮ:  
В Америці 1 дол., Франції,  
Голландії, Бельгії 10 фр. фр.,  
Італії 10 лірів, Німеччині 7500  
м. марок, Швейцарії 5 шв.  
фр., Чехословаччині 30 ч. ко-  
рон, Румунія 50 лей. Бол-  
гарії 50 левів, Австрії 7500  
мп. Зміна адреси 300 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

Ціна примірника 300 мп.

## „Австро-польська розв'язка“.

Сторінка з історії великої війни.

Вступ.

Громадські читачі „Громадського Вісника“ не схотять, сподіваюся, почитати мені за гріх, коли в цьому номері побачать, на довшу мету, зворот від сучасних, актуальних тем до історичної, напів академічної проблеми. Та, як побачимо, обговорюване тут питання не такто вже далеко відбігло від сучасності. Кожен з нас, у кого політичні думки були розбуджені ще до 1918 р., пам'ятає добре деякі моменти світової війни, коли фраза „австро-польська розв'язка“ періодично появлялася на сторінках преси, у політичних заявах, у товариських розмовах, — ідея, до якої майже ні один галицький Українець не ставився байдужо не тільки у своїх політичних думках, а й у стихійних національних почуваннях. Привид „австро-польської розв'язки“ давив нас, зміняв наші політичні орієнтації, рішав не тільки про наші політичні відносини до австрійських поляків, а й ще більше до самої Австрії. Як глибокі сліди у нашої національної психіки полишили тогочасні поголоски і заяви про австрійсько-польську унію, відомо не тільки з безсумнівного факту, що чимало, дуже багато наших земляків бачило одинокий ратунок від грізної небезпеки у розвитку Габсбурської Монархії — і такої долі їй сердечно бажало; а ще й сьогодні, коли се побожне бажання сповнилося поверх усього сподівання, коли поняття Габсбурської Монархії стало чимсь далеким, політично-нереальним, чисто історичним, мало не як поняття франконської держави Каролінгів, так багато галичан не може, ще й сьогодні, помянути Австрії не злим тихим словом. Раз-у-раз можна у нас чути і читати обвинувачування когось там в колишній австрофільстві; ще ось недавно, з приводу одної часописної полеміки, де була згадана м. ин. „австро-польська розв'язка“ посипалися з під пера одного з наших визначних політиків слова, які свідчать про живу ще в деяких гуртах ненависть до колишнього царства. Хто не знав би нашої недавньої історії, тільки теперішність, міг би подумати, що часи нашої приналежності до Австрії — то найтемніша доба нашого минулого, з котрої нас визволив щотілько версальський мир...

Та я тут не думаю ні величати австрійської доби галицької історії,

ні розбуджувати у земляків помертвого почування лояльності до держави, у якій пережило майже шість поколінь Галичан; натомість мені здається, що поданий тут нарис може і повинен спонукати не одного з пов читачів до перебування і переосінки того комплексу вражень, понять і почувань, який свого часу витворився і закріпився у нього у зв'язку з ідеєю австро-польської розв'язки. Тут можна буде пізнати деякі факти і обставини, що раніше не були і не могли бути відомі нашому громадянству, та що ставлять сю колочну справу в дещо іншому світлі ніж громадянство привикло було її видіти. Зокрема погляди, бушім то австро-польська розв'язка — то ідея раг excellence габсбурсько-династична, побудована на здогадуванні пакті між ціс. Франц Йосифом і Поляками 60-их рр., та бушім то австрійський уряд поклав сю ідею во главі угла своєї воєнно-політичної програми 1914—1918 рр., — сей погляд покажесть як не цілком хибним, то сильно переборщеним. В дійсності, під утертою винівкою „австро-польської розв'язки“ скриваються моменти небувалої в історії державної трагедії, при чому найдіяльніші dramatis personae не були ні на царських дворах, ні навіть в Австрії...

До того, пригадка сих так недавніх, а так уже далеких подій і явищ повинна бути корисна для сьогодиншого громадянина, будь він політик, письменник чи тільки обсерватор національного життя; бо сучасність не провірювана минулиною збиває зі шляху думку і діло, подібно як історія, не освічувана перспективою сучасності, мертвіє і стає зайвим духовим багажом. В цьому випадку побачимо також, як недостаточне було, в 1914—1918 рр., наше знання міжнародної ситуації; як ми обороти дрібного колісця брали за самостійний рух цілої машини; як наша політична думка плуталася в означенню взаємин межі причиною і наслідком; як простим і ясним виходить тепер, з віддалі кількох літ, неоднотакте, що тоді здавалося політичною містерією. Побачимо ще одну многоважну прояву, яка вже стілько разів була причиною трагічної долі держав і народів, однак й доси не встила навчити їх тої політичної мудрости, яка зовється відвагою зрозуміти в пору

те, що досвід і розум признають одиноко можливим і необхідним, хочби воно ішло в розрив з популярними гаслами або вкоріненими ілюзіями загалу.

Ось і причини, чому сей нарис (що є витягом із більшої розвідки про Польщу і Русь 1772—1922 рр.) появляється на сторінках щоденного часопису.

I.

Польське питання і вихід європейської війни.

Розвивляючи безліч документального матеріалу, виданого досі, про ближні і даліш причини великої війни, не подибуємо нічого, що вказувало на якусь генетичну зв'язь її з польським питанням, залишеним європейською дипломатією без розв'язки вже поверх сотки літ. Колиж побіч цієї мовчанки про Польщу у липні 1914 р. поставимо вислід чотирьохлітньої війни, як він виявився у новій політичній системі Європи, утвореній у Парижі 1919 р., висить ударити нас ярка диспропорція цих двох історичних моментів. Значення польського питання; бо, без сумніву, найважливіша прикмета нової європейської системи — то відбудова історичної Польщі. Виходило, начебт всі війни повстала і велася головню длатого, щоб тільки здійснити звисну мольбу Міцкевича: O wojnę powszechną za wolność ludów prosimy cię, Panie!

Ця незгідність (не кажу: суперечність) між початком і кінцем світової війни доводила неодного політика до більше-менше песимістичних, часто неприхильних, ба навіть зневажливих поглядів і висловів про нову польську державу й її вигляди на будуче. Одним з останніх зразків такого становища може послужити недавня книжка б. італійського прем'єра Ф. Нітті „Європа без мира“ (L'Europa senza pace 1922 Firenze), де м. ин. читаємо: „Польща, чудом виросла з війни, утворилася не якоюсь тріркою силою, тільки завдяки непередбаченій обставині. Уся версальська система онована на помилку з Польшею (ст. 137). Ця „бар'єра“ абсурдна і вона мусить зломитися скоро. За 30—40 літ вона буде проломана...“ (251). Я не стану тут міркувати про те, чи пророцтво Нітті сповниться в приписані часі, натомість не маю кожного сумніву, що історія польського питання, не то продовж XIX. віка а протягом останньої війни, дуже мало йому знала, коли він думає, що Польща виросла тільки якимсь чудом.

Те „чудо“ передбачував Бісмарк уже дуже давно, ще в 50-их рр. XIX-го в., і дуже докладно. Ось м. ин. говорив він 16 го марта 1885 у пруському соймі, при дебаті над політикою супроти Поляків: „Коли німецька імперія буде розторожена, коли Прусія буде розбита і взята під ноги, так тоді...; питання тільки в тому, чіми силами, цебто, чи наші польські провінції будуть прилучені до якоїсь иншої держави, чи переможцем буде такий, в інтересі якого лежатиме відбудова Польського Королівства; в цій останній випадку він його відбудує напевно, без огляду на те чи ви, панове (Поляки), будете в межичасі прихильні теперішньому урядові і чи приєднаєте його прихильність для Ваших земляків і Вашого тіснішого краю, чи ні. Тоді буде все одно, і воскресення польської ідеї доконає, без Вашої участі, сама заграція; тому, що є такі заграїчні змагання, котрі можуть бачити користь в тому, щоб розірвати пруську монархію і поставити проти Німеччини збройний елемент над Вислою до самої Одри...“ і певмовне проорочило великого канцлера сповнилося, одно покоління пізніше, з потрясучою докладністю. Бісмарк, якого політичний геній злучувався з дуже основним знанням історії, заповідав частими наворотами, що кожда війна між центральними державами і Росією мусить неминуно видвинутися на верх польське питання, і тому головна ціль його політики лежала в тому, щоб не допустити до такої ситуації, і це правило передав у заповіті своїм землякам. Та 24 роки по уступленню його, таки прийшло до війни, якої він так боявся, і з неї разом, автоматично, ще коли ніхто поважний не уявляв собі її остаточного вислуду, виринула на міжнародний політичний овид польська справа.

Дивним сходом обставин, країна, де спалахнула перша іскра безмежного пожару, Боснія-Герцеговина (політичний твір Бісмарка з 1878 р.), була тоді під управою Поляка, Білінського; сьогодні знаємо також, що цей достойник, своїм становищем на коронній раді головню причинився до спровокування війни з Сербією; та однак бачити в цій щось більше як тільки незвичайний випадок — не маємо достаточної підстави. Глум долі хотів також, що Німеччина, та Бісмарком утворена велика держава, взяла на себе формальне виповідження війни Росії, потягнувши за собою Австрію. А вже справжній історичний парадокс був у тому, що перша воєнна фра-

Пр. 57/23/2. В Імені Річпосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часопису „Громадський Вісник“ число 18. (172) з дня 25. I. 1923 в артикул під заголовком: 1) „На Шляху спо ойно“ в уступах між словами: а „традицією“ і „наша конституція“, б) нечисленні і „прихильники“, в) „возні і Спини“ і „спів“, г) „послів“ і „бо там перебіг“, д) „змагань“ і „Інакше“, е) „тюремні брами“ і „Речник“ містить в собі ество ад а) в) г) е) злочину з § 65 а) з. к., ад б) д) провина з § 300 з. к., узная докочану в дни 24. січня 1923 ко-

фіскалу за опрадачу і зарядку знищення цілого накладу і видав по думці § 493 процедури карної заказ дальшого розширювання того друкового писма. Зза разом видав наказ підвальному редактору тої часописи, щоби се рішення помітив безплатно в найближшій числі і то на першій сторінці. Незвиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1832 Д. п. д. № 6 ек 1863, а іменно засудження за переступство на гривню до 400 мп. — Львів, дня 26. січня 1923. (Підпис печатний.)



# На закінчення карнавалу: ВЕЛИКІ МАСКОВІ ВЕЧЕРНИЦІ „БОГЕМИ“

1598

Подорожні на дніх.

1-1

Депортацію саль обняли артисти-малюрі П. Коженун, Р. Лісовський і Л. Перфецький. В програмі два стилеві хоріводи і одна феєрія.

за про самостійну Польщу знайшла-ся у зазв'язі до польської людности в Конгресівці, виданім нїм ецькою командою 7. серпня 1914 р., по переході через границю. „Приносимо вам волю і незалежність — сказано було в тій прокламації — за які ваші батьки стілько терпіли... Приєднуйтеся до армії союзників, щоб спільними зусиллями прогнати з меж Польщі азійські орди... Наші прапори приносять вам волю і самостійність“. У слід за цим видала й австрійська команда (9. VIII.) побідну відозву, одначе політично менше привабливу. Сказано там тільки про „визволення зпід московського ярма“, про спокійний розвиток ваших (=польських) братів в Австрії й Німеччині, та обіцяно „всім мешканцям Росії“, які опиняться під пануванням тих держав, справедливості і рівності. У відповідь на ці відозви, видав (15. VIII.) верховний командант російської армії вел. кн. Николай Николаевич, звисний маніфест до Поляків, де заповів злізнення завітної мрії польських патріотів — об'єднання всіх польських земель в одно автохтонне політичне тіло під пануванням царя.

Так ось до двох тижнів після вибуху війни, польське питання було поставлене всіма трьома інтересованими державами, колишніми учасниками розборів Польщі: Німеччиною (Прусією), Австро-Угорщиною і Росією — кождою на свій лад. Правда, зроблено це не у формі заяви політичної влади, тільки військової, одначе політична стійкість цих актів була безсумнівна. Все те сталося — як передбачував Бісмарк — без участі самих Поляків, які тим способом опинилися в дуже вигідній політичній становищі, ма-

ючи можливість здобути свою пайку в перемозі цієї чи тої сторони. Відомо, вигляли Поляків не бачи в обох разках однакові і тому польська національна думка роздвоїлася з самого початку: одних приваблювала більша перспектива злучення Данії, Познаня, Шлеська й Галичини з т. зв. Королівством в одну автономну країну при Росії; другим усміхалася надія здобуття територіально обмеженої, одначе політично висшої державної самостійности при одній з центральних держав: більшій, хоч територіально дуже обмеженій — при Прусії; меншій одначе територіально поширеній на Галичину — при Австрії. У сім розділі симпатій чи радше надій і рахунків на успіх виявилось, що ідея територіального об'єднання всіх польських земель в одну цілість приваблювала більше польського громадянства ніж ідея більшої або меншої самостійности; найбільше поширена була орієнтація російська, а найменше німецька. Ця орієнтаційна розбіжність польського громадянства викликала, очевидно, доволі пристрасних партійних спорів, та одночасно уможливила вигідний, на всякий оборот воєнного шастя, тактичний поділ політичних ролей.

(Продовження буде.)

Сторунок 1923, Berlin.

С. Топішівський.

3 II. 1923

Українська Бесіда  
Студентські Вечерниці.

## Стара Росія в Новій Польщі.

(Промова посла Самійла Підгірського над експозе польського прем'єра Яна Сікорського.)

Посол Підгірський почав свою промову по українськи: Високий Соїме! Ми, представники Українського Народу Волині, Холмщини...

Маршалок: Zwracam Panu uwagę, że regulamin nakazuje mówić po polsku.

Пос. Підгірський після цих слів переходить на польську мову, густо перетворюючи її українськими словами і зворотами: Піддаюся п. маршалкові, але з того місця зазначаю, що доки ми тут і український народ в межах польської держави, ніколи не залишимо боротьби за свою рідну мову як наше основне право. (Голос: Недавно ви були Росіянами, Пан ест Росіянінем\*). Ні, я є Українець з роду, з діда прадіда, і мою вітчизну та мою народність так люблю, як і ви, Панове, свою. (Пос. Дембські: Чи сміли би ви в російській думі промовляти по українськи?). Я є в державі і в республіці демократичній, а не в темнім російським царстві.

принципова заява.

ми, представники Українського Народу Волині, Холмщини (Голос: Якої Холмщини?) Підляша і Поліся, вибрані на підставі права загального голосування, вступаючи вперше до союму Річчипосполитої Польської (Пос. Дембські: Царську Росію пригадує, Гамір), вважаємо своїм обов'язком заявити слідує:

Волинь, Холмщина, Підляше й Поліся... (Пос. Дембські: Царська Росія створила Холмщину. — Великий гамір. — Маршалок лавонить). Ще раз зазначаю, що я не є в цар-

ській Росії, а демократичній Польщі (гамір, голос: Ви покликаєтеся на декрети царської Росії, — різні оклики), добро котрої також на нам лежить на серці, як нам лежить на серці добро нашого народу. (Голос: Царська Росія робила Холмщину, нема Холмщини). Есть українське представництво від Холмщини (Голос: Царська Росія виділила Холмщину з області Конгресівки) ... зід Х. століття входили, як корінно українські землі, в склад Київської Української Держави, а пізніше зєдинилися з Галичиною в Галицько-Волинське Королівство (Гамір, марш. лавонить. Марш.: Прошу Панів о спокій! — Пос. Дембські: Покликаєтеся на те, що царська Росія зробила); в XIV. стол. перейшли як автономні території до Великого Князівства Литовського і Королівства Польського; в XVII. ст. належали вони частинно до Української Гетьманської Республіки. По занепаді тої Української Республіки та по поділах Польщі сі землі прилучено до Російської Держави (Голос: Пан яко Росіянін мові). Я Українець з діда прадіда, коли ви, Панове, є Прусаками, то я є Росіяніном, я є Українцем, як ви є Поляками (Гамір, марш.: Прошу не переривати бесідникови). При розпаді Російської Держави в 1917 р. увійшли в склад відродженої Української Держави. Ходом воєнних подій в рр. 1919—1921 згадані території в силу мирного трактату в Ризі прилучено до Польської Держави без засагнення згоди на те корінного українського населення. (Голос: А Чорнін питався Вас?). До Черніна ми ніколи не вдавалися, тільки ми вдавалися до свого народу. Український нарід через ціле своє історичне життя доказав,

що метою його національних змагань є створення Української Держави (Голос: Бувайте її собі в Києві!). Змагання до створення своєї держави (гамір) з непереможеною силою завжди об'являлося серед усіх народів Європи (гамір і окрики). — Ми боронили Польщу тоді, коли ми разом з вами боролися в армії, коли були в ярмі (Голос: А тепер що?) — В нашіж часи право народів на самовизначення стало керуючою і провідною думкою в міжнародній політиці і життю народів світа, наслідком чого повстав цілий ряд національних держав: Польща, Чехословаччина, Фінляндія, Лотва, Литва і інші. А тому згідно з волею всього Українського Народу, яку він виявив у вікових боротьбах за свою незалежність (гамір) з волею населення наших земель, та спираючись на загальнопризнаному праві народів на самовизначення, — ми представники Волині, Холмщини, Підляша й Поліся (Гамір, голоси: Нема Холмщини, є люблінське воєводство, Ви покликаєтеся на російську Думу!), заявляємо з тієї соймової трибуни цілому світові, що змаганням Українського Народу є відродження самостійної Української Держави (оплески на лавах Українського Клубу, — голос: ірридента!).

Але рахуючись з сучасним фактичним станом річей, заявляємо про свою готовість до співпраці з народом польським і всіми народами, які входять в склад Річчипосполитої Польської, під такими умовами: (голос: жадних умов!). — В своїй державі все можна ставити умови. — Річчипосполита Польська, як держава національна неодностайна, (Голос: національна, а не держава народів!) буде перебудована в той спосіб, щоби кождий народ, який входить в її склад, особливо котрий заселює певну територію, зокрема Народ Український, мав повну спроможність зреалізувати своє право на самоозначення, а тим самим йому був би забезпечений повний і вільний національний розвиток у всіх галузях життя (оплески на лавах українських послів).

Апострофа.

Отже я хотів би, аби тут, коли виступаю перший раз в соїмі Річчипосполитої Польської, відродженої по стільки літах неволі, в котрій ми разом з вами терпіли у московському ярмі, щоби ви, представники польського народу, що найменше спокійно мене тут вислухали. Я не прийшов, щоби вас дратувати, не прийшов я, щоби устроювати авантури, але щоби вам щиро сказати, що мені лежить на серці, мені, котрий любить свій народ і свою вітчизну (пос. Дембські: Ніхто того права вам не відбирає!).

Нема права!

Переходжу до експозе п. президанта міністрів ген. Сікорського. Хочу говорити як горожанин держави, котрому залежить, аби той народ, якого представником виступаю, не почував себе гнобленим і давленим, але почував, що всі людські права, всі національні права, як взагалі всі права йому теж приносять. Чотири роки находимось в межах польської держави, чотири роки в кождій галузі нашого життя відчуваємо польське законодавство і польську адміністраційну практику. Завдайте собі труда, панове, зрозуміти, що ми не були виховані і приготувані до того, щоби почувати себе польськими патріотами, і це

для всіх вас мусить бути зрозумілим. Прещінь ми, Українці, змагали до того, про що я вже говорив. Але сталося. І ми то признаємо. Так зложилися події історичні і чижи ми проти того підносимо бунти? Чижи не платимо податків, чи не посилаємо своїх братів і синів до війська? Ми все сповнюємо, ми є лояльні у відношенню до польської влади. Чого від нас ще жадаєте? Хочете, щоби ми як той Юла за 30 свібняків продали свій народ? — Ми на те не підємо (оплески на лавах національних меншостей і „Визволення“, — голоси: Того не хочемо, того ніхто не вимагає). Можете нас вшати, можете взынати, — ми на те не підємо. Бо ми, пане Корфанті, та любимо свій народ, як — я довідаюся — і Ви любите свій (голоси: Як, пане после? Ніхто того не вимагає!) Але дійсність то говорить! Погляньте, панове, на тав. „креси“, на наші нещасні землі (пос. Ст. Домбровські: Всі є нещасливі, погляньте поза креси!). Коли в Польщі так зле, то що діється там? Коли тут у Варшаві, як з тої високої трибуни сказав пос. Дашинський, нема права, коли тут улажується... на площі Трьох Хрестів, коли ви самі підкопуєте існування своєї держави, то я питаю вас, що діється там, далеко від вас? (оплески на лавах національних меншостей і „Визволення“, — голоси: Ганьба! — голос на правій: Стидайтесь, панове!). Мимо всього я не прийшов вас тут лаяти, не прийшов я говорити вам про те, як маєте управляти в польській державі — ви, польські патріоти, але я прийшов до вас, щоби щиро промовити так, як мені наказує совість. Я просив би тільки о одно, о спокійне вислухання і ніщо більше. Коли я буду говорити щонебудь не до річі, то вибачте, панове, (голос: три четвертині до річі!) — зараз додаю і четверту.

Як я вже сказав, ми не були приготувані, аби бути польськими патріотами. У відношенню до властей ми є зовсім лояльні і бажали би, щоби йа влада у відношенню до нас була теж лояльна, щоби справді право „dura lex, sed lex“, хоч би те право було найгірше, але щоби воно було і щоби джерелом того права були ті закони, котрі ви видаєте. Покликаєтеся на Конституцію? Та прекрасна конституція остала мертвою для польського народу, а у відношенню до українського народу є це далека мрія, котра — не знаю — чи колинебудь здійсниться. У нас, на наших землях, джерелом права є староста або начальник поліції, котрих засадою є: Що моя права рука або ліва нога хо... то й зроблю. „Хочу, в кашою їм, а хочу — помилую“.

(Продовження буде.)

## Кожда жертва на Рідну Школу

се це голна до могутчої будівлі нашого національного відродження.

XI

967

АДВОКАТ

## Д-р Володимир Бачинський

переніс адвокатську канцелярію з Підгайча до Львова і веде її при ул. Косцюшка ч. 1 а біля „Народної Гостиниці“.

\* Деякі оклики польських послів за дії їх оригінальності будемо подавати в польській мові



## З діяльності Українського Парламентарного Клубу Волині, Холмщини, Підляшя і Полісся.

Нагальний внесок посла Хоми Приступи і товаришів з Українського Клубу в справі політичних арештів в Східній Галичині.

З проголошенням виборчого закону до Союму та Сенату Польської Республіки, коли розпочалась передвиборча агітація політичних партій — влада проголосила в Галичині вибірковий стан, мотивуючи це потребою забезпечити населенню спокій на час виборів. Одночасно почались по селах і містах масові арешти селян, робітників і інтелігентів української національності. Ревізії велись неупинно день і ніч, а все робилось в більшості без постанови суду, тільки на підставі донесень тайної і явної поліції, на донесення польських політичних груп і різних невідповідальних осіб, котрі в цей спосіб зводили особисті порахунки з своїми політичними противниками. Виарештовано людей, котрі не належали до ніякої політичної партії, не брали ніякої участі в політичній життю, а працювали виключно на полі культурно-освітній. Виарештовано старців і неповнолітню шкільну молодь. Арештованих не ретримувано по кілька тижнів без пред'явлення якого би то не було обвинувачення. Власти адміністраційні і судові порушили право, напустили також арт. 95, 97 і 100 конституції. Про це своєчасно писала вся преса українська і польська.

Хоча вибори пройшли спокійно і спокій той панує і тепер, вийнявши у Львові, Перемишлі, Станіславові, Тернополі і інших містах Східної Галичини і далі переповнені населенням української національності.

Більшості тих політичних в'язнів до сих пір не вручено актів обвинувачень. Стан такий в державі правий є недопустимий і повинен бути негайно усунутий.

На підставі повищеного Високий Сейм ухвалить:

Визивається Уряд:

1) до призначення для перевірки повищеного надзвичайної слідчої комісії з представників міністерств справедливості, справ внутрішніх і представників Союму, наділити ту комісію надзвичайними уповноваженнями;

2) негайно звільнити всіх тих арештованих, котрим не пред'явлено конкретних обвинувачень, а тільки загальні;

3) перевірити всі в'язниці Східної Галичини для ствердження їх стану і полекші режиму в'язнів;

3) для засуджених уже видати амністію;

5) потягнути до відповідальності карної представників влади, котрі причинились до порушення права.

Варшава, дня 26. січня 1923.

Підписи.

Нагальний внесок

послів Хоми Приступи, Семена Любарського і товаришів з Українського Клубу в справі хаотичної господарки Бюро Відбудови на Волині, Холмщині, Підляшся, Поліссю і у Східній Галичині.

Відбудова краю, помімо того, що розпочалась ще в 1919 р. провадилась і провадиться дуже поволи з тої причини, що в тій галузі міністерства робіт публичних панує хаос, зволікання і бюрократизм, і за чого населення дарма тратить багато часу і грошей, терпить фізично і морально і змушене мешкати в як найгірших антисанітарних умовах. Особливо дається зауважити такі безпорадки:

1) хаос в повітових бюрох Відбудови;

2) не видається будівничого матеріалу з найближчих лісів, а з лісів за кількадесят верст (кількометрів);

3) хаос при видаванні дерева з лісів. Населення має квати на дерево по два роки. Бюро Відбудови продовжують термін важности тих кватів без кінця, але дерева не видають, видається квіт на 5 кілько цяхів, на 10 шиб, на 100 цегол, але дерева не видається;

4) тартаки за різку дерева беруть 1/3, 1/2, а навіть половину з всього нерізаного дерева;

5) за перевіз будівельного матеріалу залізницями береться плата і не дається вагонів;

6) зволікання у всіх урядах міністерства робіт публичних;

7) не видається грошової допомоги безземельним, малоземельним, вловом, сиротам і бувшій службі фільварчній на перевіз і різку дерева, а також на відбудову;

8) гамується видача матеріалу на будову і на праву немешкальних будинків і млинів;

9) не видається допомоги ні деревом ні грошми на будову і на праву керниць;

10) не покликується місцевого населення до праці над відбудовою (нема сільських і міських комітетів відбудови);

11) береться плата від населення за пораду і поміч технічну (вимагається плану будинків, плян той складає само Бюро Відбудови і бере за це по 500 — 600 тисяч марок);

12) не поширюється функції державного банку Відбудови на села і міста (нема при волостях філій банку);

13) мала кількість коней не дає можливості населенню вивезти на термін дерева з лісу, котре в таких випадках конфіскується;

14) приватні мастки відмовляються видавати населенню дерево на основі кватів Бюро Відбудови;

15) місцевому населенню дається на всі будинки по 5 метрів дерева, а осадникам по 40—50 метрів кб.;

16) лісництва свідомо видають населенню дерево опалове замість будівельного;

17) службі фільварчній, котру викинуто з мастків і малоземельному населенню, котре перед війною не мало власних будинків — Бюро Відбудови відмовляють всякої допомоги в будівництві;

З огляду на повище Високий Сейм зволить ухвалити:

Закликається уряд,

1) щоби у відбудові краю було усунене — зволікання, бюрократизм і хаос в праці, щоби по селах і містах були заложені комітети відбудови, щоби була поширена на села і міста діяльність Державного Банку Відбудови для помічі безземельному, малоземельному населенню, господарям вірцевих господарств і службі фільварчній в купівлі матеріалу будівельного по мінімальних цінах;

2) Сейм призначить свій контроль над всіма органами Відбудови краю;

3) щоби негайно була признана соймова ревизія всіх інституцій, котрі займаються відбудовою краю, а особливо Бюро Відбудови.

Варшава, дня 22. січня 1923 р.

Підписи.

Інтервенція в справі геладзми бригадських в'язнів.

27. січня ц. р. послі Самійло Підгірський і д-р Райх інтервеніювали у польського міністра справедливості в справі голодівки в'язнів у бригадській тюрмі у Львові. Міністр обіцяв негайно телефонічно вняснити справу.

Присилайте складки на пресовий фонд на м. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, Ринок 10.

## З Волині та Холмщини.

Справоздавчі посольські віча.

Під час різдвяних свят в багатьох місцевостях Волині відбулись справоздавчі посольські віча. В острівському і козельському повітах ці віча були проведені посл. Павломом, в козельському пов. посл. Пироговим і Луцкевичем, в володимирському пов. посл. Комаревичем. Під час віч населення зверталося до послів з проханням порушити в соймі ті справи, які найбільше обходять місцеву людність. Більше всього було скарг на надужиття місцевої адміністрації, відсутність рідної школи і неурегульованість земельної реформи.

Б'да з анкетною.

Анкетні листи, видруковані шкільною комісією Української парламентарної репрезентативної для детального вивчення справи українського шкільництва на землях Волині, Полісся, Холмщини й Підляшя, дуже нервують шкільного інспектора в Острозі. Він знає, що детально висвітлене та ще й підперте даними цифровими становище нещасної нашої школи україн-

ської зробити належну характеристику діяльності наших інспекторів та їх зверхників кураторів. Через те, він суворо наказує учителям початкових шкіл, аби вони ніяких даних про стан шкільництва в своєму селі нікому не давали.

Беронять ховати.

В с. Цидові, Холмського пов., — чисто українському — селяне в 1919 році звернулись до староства з проханням про відкриття у них зачиненої за час війни церкви. У відповідь на це циневська православна церква збудована самим населенням 1873 р. була забрана під костел, а в плебанії оселився р.-кат. ксьондз Ян Знаміровскі, який для більшого впливу на населення, яке до його костелу не ходить зовсім, почав боронити Українцям ховати своїх небіжчиків на громадському цвинтарі, наложивши окрему таксу на Українців за право ховання. Після сугинок з ксьондзом шовіністом селяне ховали своїх небіжчиків по своїх полях — і звернулись в справі повернення церкви і цвинтару до Українського посольського клубу для інтерпеляції в соймі.

## До всього українського громадянства!

Щорічні свята в честь найбільшого Поета й громадянина дали доказ, що почуття карності й послуху в нашому громадянстві набрали твердої риси і що тим почуттям можна зводити організаційну будівлю. Це також дає Головному Товариству „Прогресива“ і право і мій обов'язок звертатися до українського громадянства з зарядженнями, пригадками і виваннями в освітніх і культурних справах нашого народного буття.

Вже недалекий час ділить нас від річниць святкування пам'яті Т. Шевченка. Почувати, закривати, переконувати у потребі всенародного величання Поета — хвиба вже не треба. Воно вже ввійшло в нашу програмову роботу і не має певно такої місцевості на українській землі, де не святковано б, хоч в найскромніший спосіб Генія українського народу, виразника його змагань і речника його прав, оправданья його надій, святителя його зобутків.

Хочемо одначе остерегти перед одним. Щоб Шевченківські свята не перемінилися в обов'язкові бездушні формальні виступи. Бо Шевченко не образ минулого, Шевченко, це змагання до освіти і знання, Шевченко — це наша будучність, добута твердим ділом, посвятою і звершенням нашої внутрішньої духовної істоти. Не людина, приодягнена на час свята і тільки свята, але ідеал усього, що в нас найкраще. Не предмет поганського поклону, але основа, з якої виростають діла животности народу.

У наших відносинах свято Шевченка має бути закінченням одної доби, а початком нової, а на межі обох дб підрахунок того, що зроблено і законтрування того, що намічено.

Тому з приводу надходячої річницї ще раз пригадує Товариство „Прогресива“ потребу як найживішої організації освітнього життя, а саме: курсів неграмотності, шкільних справ, Рідної Школи й шкільного виховання, читальних бібліотек і поширення книжки і часопису, участі в усьому, що є висловом потреб народу.

І при сій нагоді згадує Головний Виділ Товариства „Прогресива“, що чистий прибуток з Шевченківських свят в краю має відійти на скріплення видавничого фонду: „Учіться, брати мої“, щоби дати фондови можливість провадити далі велике діло, до якого покликали його саме Шевченківські свята.

Як перевести Шевченкове свято, лишається вільну руку Комітетам — відповідно до місцевих обставин з тим, що весь дохід призначений для фонду „Учіться, брати мої!“ Звіт із зужиття фонду поданий буде небаром окремо.

У Львові, дня 28. січня 1923. р.

За Голов. Виділ Т-а „Прогресива“ у Львові

Др Іван Брик Степан Шах  
голова. секретар.

За Прогресивно-Організаційну Комісію  
Мих. Галушинський Олек. Панейко  
голова. секретар.

## Мир чи війна?

Військові приготування.

„Rzeczpospolita“ повідомляє: На протязі останніх днів Троцький переводив інспекцію прикордонних районів України. Він був в Проскурові, Вінниці і инш. місц. разом з Фрунзе й иншими совітськими діячами. Він переводив ревизію численних в цих районах військових частин; в останній час сюди стягають частини з инших місць. В кожному випадкові Троцький виголошував войовничі промови. Під час перебування Троцького на Україні був спинений цілком рух потягів, навіть товарних.

Перед більшовицькою мобілізацією.

16. січня військовий комісаріат надіслав командуючим округами секретний наказ за № 6 49, який містить слідуючі пункти:

1) Починаючи з дня надсилки слідуючого наказу змінюється нумерація совітських армій.

2) Армії 1, 3, 5, 6 і 12 укомплектувати кадрами резервів військових округ Петербурської, Північно-Західної, Орловської, Харківської і Полуднево-Західної й підпорядкувати польовому штабові, який перебуває в Гомелі.

3) Перша кінна армія (Буденний) росташовується в районі Бихов-Решіца, друга кінна армія росташовується в районі Житомир-Винниці.

4) Всі старшини, що перебувають на відпустці, повинні негайно повернутися до частин. Дальші відпустки спинити. Всі військово-служачі повинні бути забезпечені предметами бойового знарядження.



з) Всеобуч має до першого лютого сформувати повні кадри 16-ти резервних дивізій.

#### Спростування.

В варшавських польських газетах надруковано:

„Звертає увагу, що совітська преса уже кілька днів переповнена звістками про вигадану мобілізацію в Польщі й концентрацію польських військ проти Німеччини в околицях Млави, Сувалок, Торуня і Тчева в цілях вступу до Східної Пруссії. При цьому совітські газети підкреслюють, що совітська Росія, обороняючи свої незмінні інтереси не може допустити остаточного розгрому Німеччини Францією і Польщею. Повідомлення про вигадані військові приготування Польщі повторюються в офіційних промовах представників совітського уряду. Яку шль має совітська преса в поширенню цих відомостей неві-

домо, проте не підлягає жадному сумніву, що вони не відповідають дійсності.

#### Освітлення становища німцямию пресою.

„Kurier Poranny“ повідомляє: Преса Східної Пруссії наводить з великим зацікавленням фальшиві донесення газети „Zeit“ про вигадані тайні мобілізаційні накази технічних сил в Польщі, які ніби то видані польським військовим міністерством. Націоналістична преса, як „Ostpreussische Zeitung“ подає ці відомості як першорядну сенсацію.

**Присилайте жертви на будову пам'ятника ІВАНА ФРАНКА до Красного Союзу Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вил. н. 40.900.**

## За куліс передісторії рурської окупації.

Роля президента Мільрана.

Канцлер Куно заявив був у розмові з співробітником „Кельніше Цайтунг“, що німецький уряд знає вже тепер, що ніщо не могло припинити рурської окупації. „Нас фр. Пр.“ з 28. ч. м. поміщує телеграму свого париського кореспондента, який повідомляє про збентеження у французькому міністерстві закордонних справ, в якому не знають, що спонукало райхсканцлера до такої заяви: адже канцлер знає, що його твердження є цілком нестійке, про що можуть засвідчити акти до передісторії окупації. Відносно акції запало рішення тільки в останній хвилині після довгого вагання. Франція знала, що діло йде про важку постанову, яка однак, на думку французького уряду, була неминучою серед витвореного становища.

Впливовий демократичний тижневик „Прогрессівік“, якого ревелюції про відносини між Мільраном і Поанкаре в останніх тижнях та звіти про внутрішньо-політ. становище Франції викликали були велике здивування, — знову запевняє, що головний товчок

до окупації Порура дав був президент Мільран. Мільран казав багатьом особам, що можна з певністю вижити, що зразу після вмаршу Франції до Порура Німеччина буде перти до порозуміння з Францією у справі відшкодувань. Президент казав дельше, що після такого порозуміння швидко буде можливе французько-німецьке замирення на спині Англії. Часопис нагадує, що Мільран ще перед війною був прихильником думки про французько-німецьку угоду. Той же журнал запевняє, що становище Німеччини від часу рурської окупації було страшенною несподіванкою для Мільрана. Навпаки Поанкаре передбачував труднощі і вважав до останньої хвилини, чи розпочинати похід на Німеччину.

Згідно з донесенням „Темпс-у“ запитано кол. посла Франції у Берліні, Жіль Камбона, чи теперішні заяви німецького уряду проти Франції є ширими чи є лише блефом. Камбон мав негайно відповісти: „І це й те!“

## Похід Франції на Німеччину.

### Сила окупаційної армії.

Берлінські газети повідомляють, що кількість французьких військ, які ввійшли до Есен, рахує 2 корпуси, себто 3 дивізії піхоти й 1 дивізія кінноти. Решта французької кавалерії сконцентрована в околиці Цісельдорфу.

Піхота була розміщена по місцевостях, у яких існують найбільші промислові підприємства.

### Перегрупування французьких військ.

Перегрупування французьких військ триває далі. Головні увагу Французи звернули на округу Бір і Ботроп, де знаходяться робітники рійної національності, а саме, крім Німців, ще й Поляки і Чехи. Французькі війська рахують на співпрацю ненімецького робітництва.

### Сутички.

З Франкфурту повідомляють, що в наслідок оголошення стану облоги в Тревірі прийшло до невеликих кількарізних сутичок між населенням і військом, підчас котрих військо вжило стрільної зброї. Видано заборону цивільним мешканцям являтися на вулиці поміж год. 9. веч. та 7 з ранка.

### Кризис французького промислу.

Припинення Німеччиною постачання вугілля і коксу примусило численні французькі фабрики, передусім в Лютарингії, припинити власну продукцію та загасити печі. Це є найповажніший аргумент Франції для оправдання протинімецької акції, бо в північно-східній частині

Франції грозить катастрофа більшої фабрик. Перерва у французькій продукції триватиме який тиждень, поки не надійдуть більші транспортні вугля з Порура.

### Демаганія почтовців в Есені.

Організація почтовців і телеграфістів у Есені зажадала від окупаційних властей усунення контролю з поштових і телеграфічних локалів, знесення поштової цензури і відкликання французьких і бельгійських поштовиків із поштових будинків.

### Мала Антанта і рурська окупація.

Поміж державами Малої Антанти йде жвава виміна думок. Кружляють поголоски, що швидко має відбутися зїзд представників Малої Антанти в Бухаресті. Більгородська „Правда“ інформує, що румунський король Фердинанд поїде на дніх до Праги. Ця подорож стоїть у звязку з становищем, утвореним рурською окупацією.

**Платіть партійний податок!!!  
Присилайте на адресу: „Красний Союз Кредитовий“ у Львові, Ринок 10., вил. н. ч. 5.000.  
Мертводавці повинні 500 мп. будуть оголошені поліцією!!!**

Шість жертв на будову пам'ятника на могилі Леся Мартовича до Поз. Тос-а Кредитового „Зіра“ в Раві Рувській.

## Серед Білорусинів.

### Політичне вбивство.

Ціла Віленщина є зворушена огидним мордом, якого темні особи доконали на особі батька відомого білоруського діяча католицького ксьондза посла Адама Станкевича. Старий Вілд. Станкевич, господар села Арленяти, гм. Крево, Ошмянського повіту на Віленщині сподівався на Різдвяні свята свого сина білоруського посла.

Цілій околиці то було відомо, через те, що ксьондз посол Адам Станкевич, як білоруський діяч народник користується великими симпатіями народу.

В той час, коли посол Станкевич мав прибути до батьків, з 4 на 5 день січня о год. 2. в ночі на хату старих батьків посла напало 4 бандитів. Двох вийшло до дому, а двох зісталось на сторожі. В час рабунку старий Станкевич вийшов на двір.

В хаті в той час почули крик. Мати посла та брат і братова побігли на поміч. Посипались стріли,

які однак нікого з вийшовших не ранили. Старий Станкевич боронячись почав втікати на ганок. Та тут підбіг злодій і в упор стріляв йому в уста. Старий закривався в обороні руками та пав мертвий з простріленими руками, бо закривав перед ворогом лице.

Названі ніби звичайний рабунек, бо з хати забрано кожухи та інші річі господарські. Однак є дані, що вбивство має політичний характер. Весь час фашистські панські круги угрожали местю за те, що посол Ад. Станкевич, будучи католицьким ксьондзом, відважився йти з народом і Білорусином, а не Поляком і кандидував з „шистнатки“.

На другий день по вбивстві було на місці вбивства 2-ох агентів тайної поліції, які вали себе дуже загадочно. Слідство в току.

Послу Станкевичу Український Посол. Клуб висловив співчуття й його нещастю.

## Справа Клайпеди.

### Комітет оборони Клайпеди.

На засіданні комітету оборони Клайпеди ухвалено односторонню резолюцію в справі прилучення Клайпеди до Литви із збереженням її автономії для релігійних та культурних справ. Клайпеда мала б бути прилучена до Литви в найближчому часі. На тому засіданні утворено нову державну раду, в склад якої входять представники всіх політичних груп, а саме 16 хліборобів, 7 робітників, 4 купців, 2 великих власників, 1 урядник, 1 промисловець та 1 представник рибаків.

### Німці протестують.

Усі німецькі організації в Клайпаді вручили своїм державам протест проти прилучення того краю до Литви. В протесті зазначено, що сучасний стан в Клайпеді є для населення нестерпим і що

теперішня влада не може бути законною владою. Населення Клайпеди вірить, що союзні держави привернуть правний стан в тому краю і усунуть литовські війська. Німці протестують проти масових арештувань політичних діячів у Клайпеді. Протест підписали численні німецькі організації.

### Німеччина і Клайпеда.

Литовсько-німецькі переговори щодо торговельної угоди перервано. Німецька делегація дістала з Берліна наказ здержатися із дорученням документів з приводу останніх подій в Клайпеді.

### Справа Клайпеди в литовському союмі.

Литовський сойм у Ковні ухвалив резолюцію, в якій поручено урядові прилучити Клайпеду до Литви, після чого мала б бути оголошена автономія Клайпеди.







питання репарацій. Однак можливе, що можуть іти півофіційні переговори в цій справі.

#### Греція збрється.

„Н. фр. Пр.“ доносить з Льованні: Мін. загр. справ Ангори вислало до високих комісарів у Царгороді ноту, в котрій турецьке правительтво звертає увагу на грецькі зброєння і протестує проти грець-

ких застережень, які порушують мударський договір.

#### Німецький борг Зєднанім Дєржавам.

У Парижі має зібратися спеціальна конференція з метою встановити висоту німецького боргу Сполученим Державам, як зворот коштів за утримання американських окупаційних військ в Наппренії. Ці кошти йдуть на суму 225 мільонів доларів.

## ОСТАННІ ВІДОМОСТІ.

### ТЕЛЕГРАМИ ПОЛЬСЬКОЇ АГЕНЦІЇ ТЕЛЕГРАФІЧНОЇ.

#### Рада Союзу Народів.

Париж. 29. Рада Союзу Народів збирється сьогодні о год 11 передполуднем в люксембурзькій палаті під проводом Бівіані.

#### Обсада поштового уряду французьким військом.

Дісєльдорф. Тутешній поштовий уряд обсадив військовий французький відділ. Цей розпорядок спричинений ушкодженням кількох телеграфічних проводів, уладжених французькими властями.

#### Зайняття зал. станцій.

Есен. Вольф. Протягом учорашнього дня зайняли французькі військові влади ряд залізничних станцій. Лінія обсаджених дворців іде через Лінен Вальдорф-Реклінггаузен-Остерфельд-Обергаузен-Гамборн-Дуїсбург-Гохфельд-Зігросенбаум-Дісєльдорф-Головний дворець-Дісєльдорф-Верендорф. На півдні операції ще не покінчені.

#### Військові організації Гітлера.

Відень. „Зон-унд Монтагсшт“ з Мінхена: Військові відділи організації Гітлера з оркестрами на чолі переходили в похід через місто. Машинували давнім, коротким військовим кроком.

#### Маніфестація в Мінхені.

Мінхен. Масові збори і маніфестації народних соціалістів відбулися в спокою.

#### Німецька поліція підлягатиме окупаційним властям.

Аквізгран. Бельгійський командуючий генерал оголошує, що від дня 29. ц. м. німецька поліція підлягатиме окупаційним військовим властям. Війська одержали приказ покористуватися зброєю, колиб поліція ставила опір. Проголошений вчора т. зв. малий виїмковий стан передбачує покищо обмеження перебування на вулицях у нічних годинах і вчасніше зачинювання публичних локалів. Головний дворець зайняло військо.

#### Німецький персонал покинув працю.

Берлін. „Фос. Шт.“: Наслідком обсади французькими військами головного дворця в Кобленці і кількох інших дворців в цілі переведення реквізиції паровозів, німецький персонал покинув працю.

#### Бойкот.

Берлін. Пруський краєвий союз власників домів і ґрунтів рішив зазивати своїх членів, щоби зогляду на окупацію Поруря виповіли безпроволочно мешкання всім своїм локаторам французького або бельгійського походження.

#### Поруря відтато від решти Німеччини.

Берлін. „Берл. Монтагсшт“ з Есен: Військово вітато Поруря від решти Німеччини вже зовсім. Митового кордону ще не утворено. Французи пускають іще щоправда з Поруря поїзди з вуглям до Німеччини, але при цьому переводять контролю вагонів. Німецька преса подає, що досі не вдалося Французам обсадити залізничного дворця французьким персоналом.

#### Турецька армія помаширує на Мосуль.

Льондон. „Таймс“ звідомляє, що колиб Англія не змінила в останній хвилі свого становища в Лівзанні, тоді Ісмед Паша закине Лівзанну, оголосить офіційний комунікат, в якому буде вняснено становище Туреччини. Рівночасно турецька армія дістала би приказ машинувати на Мосуль. Останніми часами англійську залозу в Мосулі сильно скріплено.

#### Греція не хоче забрати військ з над Маріца.

Париж. „Матен“ доносить з Атен, що генералісміус Пангалос зазив французькому військовому аташе, що неможливо забрати грецькі війська з над Маріца на 10 км., бо так стратив би він одинокую комунікаційну лінію для транспорту харчів, якою є Маріца.

#### Обмеження залізничного руху.

Битом. По донесенням нім. уряду руху з днем 30. ц. м. послідує значне обмеження залізничного особового руху, а то наслідком браку вугля. В лютім мабуть рух цей обмежиться ще більше.

## НОВИНКИ.

— Підписка передплати. В останньому тижні друку газети знає підписки в 30%, а ціна паперу майже в 50%. Зміст держжурні призначає нає підписки ціну одного примірника а вже від 23. ц. м. на 300 Мп., а передплату від 1. лютого с. р. на 7.000 Мп. місячно. — Адміністрація.

— Конфєсат. Попередне (22) число нашого часопису сконфіскувала польська прокуратура за кілька новин про становище нашого часопису до польської реєстрації.

— Протестують. Вчора відбулося у Варшаві протестуюче віче поштовців, яке виступило проти збільшен-

ня годин праці при одночасному зменшенню персоналу поштових урядовців.

— Пригадка Спільки студентів-Українців в Берліні. Управа „Спільки студентів-Українців в Німеччині“ (Berlin, Charlottenburg, Goethestrasse 67a) пригадує ще раз, що подання о прийняття на літній семестр на всі вищі школи Німеччини мають бути переслані Спільці найдалше до 15. лютого 1923. До подання додати: свідоцтво зрілості в оригіналі і німецьким перекладі, власноручно написаний перебіг життя по німецьки, посвідку матеріального забезпечення в нім. мові і посвідку достаточного володіння німецькою мо-



Тернопіль, вул. Міцкевича 31.

вою теж в нім. мові. На переписку долучувати гроші.

— Далі конфіскують коляду! Польська жандармерія сконфіскувала у колядників в кількох селах західного рудеського повіту 260.000 мп., призначених на різні цілі. Гроші мають бути зложені в старостві в Рудках. Що з ними станеться?

— Не буде вечериць „Смолінів“, бо шкільна влада заборонила. Відбудуться натомість Котиліоніві Вечериці для старших того самого дня т. є. 5. лютого о год. 9. у Великій салі „Народного Дому“. — Котиліонів не приносити, продаватиме їх Комітет Пань опіки над українськими Інвалідами, який уладжує вечериці.

— 3 Товариства Українських Правників. Звичайні Загальні Збори Товариства відбудуться в неділю, дня 11. лютого 1923. р., о годині 10. перед полуднем в салі Товариства „Українська Бєсєда“ у Львові, вул. Рутівського ч. 22., де вже оголошено дзєвний порядок. На випадок неприємності приписаного числа членів, відбудуться нові збори з тим самим дзєвним порядком о год. 10 і пів без огляду на число присутніх членів. — За Головну Раду: Д-р Роман Чайківський голова, Д-р Олександр Надрга секретар.

— В статті Ю. Могилевського в 21. ч. „Громадського Вісника“ п. з. „Рєстаурація ікон в Національному Музеєві“ належить справити хибну інформацію про письмо Управи Національного Музею в тому напрямі: Пакет видань Музею і письма Управи Музею з 17. марта 1922. р. із записами прибути до Львова на час голоду п. В. Пешанського до липня 1922. р. не одержав. Посилка і письмо були передані приватно до Варшави враз з посилками Українськими Установами і професору Соболевському в Москві, які своє одержали.

— Заберона. Староство в Долині прислало на руки п. В. Білана в Ясенівці письмо такого змісту: „Odpisnie do zgłoszenia de p. 7. grudnia 1922. o założeniu stow. „Czytelnia Proswity“ w Jasienowcu zawierającym wskutek reskryptu Wydziału Przejdzialnego Województwa z 12. grudnia 1922. L. 11588/22, że Województwo na mocy przepisu § 6. ustawy z 15. II. 1867. Dz. p. p. Nr. 134. zakazuje zawierania tego stowarzyszenia według osnovy załączonego statutu, ponieważ brzmienie § 2. lit. w i § 4. przedłożonego statutu stowarzysz. „Proswity“, który miałby być także statutem projektowanej „Czytelni Proswity“ w Jasienowcu, nie odpowiada pod względem oznaczonego w tym statucie terytorjalnego zakresu działania stowarzyszenia zmienionym stosunkom prawno-politycznym, gdyż dawny kraj Galicja, jako całość już nie istnieje i jest administracyjnie na Województwa podzielony, a wskutek tego terytorjalny zakres działania stowarzyszenia wogóle o ile nie rozciąga się na całe Państwo Polskie, musi być w statucie według Województwa oznaczony, a dalej ponieważ w § 46. statutu brak opisu sztandaru, który czytelnia byłaby uprawniona używać, podczas gdy wygląd, barwa lub emblemat sztandaru mogą mieć pod względem politycznym znaczenie i wpływać na ocenę, czy stowarzyszenie należy zaliczyć do politycznych, czy nie politycznych i dlatego powinny być w statucie opisane. Od tej decyzji wolno wnieść rekurs do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, który podać należy do Województwa w ciągu 14 dni, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia intymatu niniejszej decyzji. — Radca Województwa Kiegorownik Starostwa: підпис нечиткий.

— „Свуй до свого“. З Дубляна ко-ло Самбора пишуть нам: Вечером дня 6. січня ц. р. напали місцеві парубки Поляки на перехолячих доробки польського священика і начальника стації з криком: „idzie osemka!“ Нападени побачивши в чім діло, дали ногам знати і сховалися в парохіальних забудованнях. Десь коло 1-шої години вночі ті самі герої з партії „Wyzwolenie“ окружили помешкання свого „ойчулька“, та виломивши вікно, вдерлися до середини. Перешукавши всі кімнати в партері, рішили піти сходати на поверх, де несподівано стрінулися око в око з веселою трійкою за пиятикою. Перелякана трійка, як і „wyzwoleńcy“ не знали з початку що робити, але ксьондз перший зорієнтувався, добувши револьвера вимірив в сторону напасників, з яких одного зранив. Рано розійшлася вістка, що „Українці большевіки нападли на ксендза зухлого замордовань“, доперез-



лідство переведене польською поліцією викрито справжніх винуватків.

— **Співствуюча.** Інтерв'ю кореспондентів „Глосу польського“, яке ми недавно передрукували, дав не пос. Павло Васильчук, як хибно ми подали, а Антін Васильчук, голова Українського Парламентарного Клубу послів із Волині, Підляша, Холмщини й Поліся до варшавського союму.

— **„Вільгельм Тель“** заброньований! Неприємність французьких інтрузів, які заняли надренську полосу Німеччини, дійшла до того, що французька окупаційна влада посміла видати заборону на виставу Шіллера „Вільгельма Теля“.

— **Парижська Олімпіада** в мою 1923 р. Від Українського Студ. Спортивного Клубу в Празі одержуємо таке письмо з проханням о поміщення: Просить всі українські спорт. Товариства в краю і на еміграції, як також поодинокі спортсмени, не згуртовані в організації, які хотіли би взяти участь в вище згаданій Олімпіаді, подати в найкоротшому часі такі дані: 1) Ім'я і назвисько бажачучих взяти участь, 2) рік, 3) заняття, 4) в якій ділянці спорту працював до тепер та в якій міг би виступати, 5) висліди вправ, 6) чи організація, до якої належить згл. сам, могли би покрити кошти подорожі, чи рефлексують на есентуальну допомогу. Письма слати на руки секретаря Клубу, Praha VI. ul. Albertov, Stud. Domov, як також туди звертатись за ближшими інформаціями.

— **Вп. Передплатників** в Чехословаччині просимо отримати передплату на наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на conto Видавничої Спільки „Діло“ у Львові, а нас повідомити листівкою. — **Адміністрація.**

— **Позір!** Ще й тепер як маємо переробити футряні жіночих плащів, підвіски, поправки та нові мужеські футра, сирі шкіри на продаж і виправи, то обов'язком кожного іти до одинокої української фірми Карпача Львів Куркова 11а. 1494 1-10

— **Килими глинянські гарні** і не дорогі, гафти, шифони, нитки і н. поручає; суки, біля зі смаком, совісно й дешево виконує Жіноча Спілька „ТРУД“, Львів, Ринок ч. 39. (вд. дім). XVI 1-10

— **„Соціал-Батько“** у Львові, закупив велику кількість творів найновітших видавництв і розсилає на вказані адреси за післяплатою по дуже приступних цінах. Дохід призначений на уладження українського городу у Львові. Т-во певне, що суспільність віднесеться прихильно і причиниться своїми датками до взнеслого діла. 5614 1-2

— **Передплатуйте „Літературно-Науковий Вісник“!** Виходить першого кожного місяця. Ціна одної книги 2.000 мп., з пересилкою 2.200 мп. Річник за 1922 рік коштує 16.000 мп., з пересилкою 16.700 мп. Адміністрація Л.-Н. В. у Львові, вул. Чарнецького ч. 24. 1550 1-4

— **Ем'грантам до Америки** дає устно безплатну пораду перед самим виїздом і забезпечує наперед безплатну поміч і охорону по приїзді до Америки д-р В. Охримович, адвокат у Львові, вул. Домініканська ч. 11. Хто хоче дістати відповідь на лист, мусить вложити до свого листа поштовий значок (марку) за 200 мп, на відповідь. 1-3

**Присилайте датки** на політичних в'язнів до Тов. „Красний Союз Кредитовий“, або до Тов. „Дністер“ з допискою: на в'язнів! — У Львові є ще кількості арештованих українців! — В першу чергу найближча родня і села повинні прийти з допомогою!

## Курс грошей.

Львів, дня 29. січня 1923.

Долари американські	32.870—33.000
(1 і 2-ки)	32.500—32.800
Долари канадські	32.500—32.800
(1 і 2-ки)	32.200—32.500
Мірки пімецькі	1.30—1.55
„ „ (сотки)	1.0—1.25
„ „ (дрібні)	1.00—1.10
Лей румунські	145.00—155.00
„ „ (дрібні)	140.00—150.00
Корони чеські	760.00—785.00
„ „ (дрібні)	750.00—775.00
Австрійські тис. нов. ем.	590.00—600.00
„ „ ст. ем.	3.350.00—3.400.00
„ „ сотки нов. ем.	55.00—60.00
„ „ 50 кор.	80.00—100.00
„ „ 20 кор.	26.35—26.00
„ „ 10 кор.	12.00—13.00
„ „ 1 і 2-ки	0.60—0.00
Рублі 5-сотки	150.00—200.00
„ „ сотки	150.00—200.00
„ „ 25 кп	100.00—111.00
„ „ дрібні	0.65—0.00
„ „ думські 100-кп	20.00—25.00
„ „ 250-кп	20.00—25.00
Карбованні	2025.00—2025.00
Гривні	147.000.00—150.000.00
Франки французькі	570.00—600.00
Фунти стерлінгі	
Франки швейцарські	

## Золото:

20 кор.	155.000.00—158.000.00
20 франк.	145.000.00—148.000.00
20 марк. нм.	162.000.00—164.000.00
Фунти стерлінгі	72.000.00—72.200.00
10 рублі	175.000.00—180.000.00
Долари	15.500.00—15.600.00

## Срібло:

Корони австр.	2.100.00—2.300.00
5 кор. австр.	2.400.00—2.900.00
Флорени австр.	5.800.00—5.900.00
Рублі	2.200.00—2.400.00
Копійки	27.50—28.00
Долари американські	10.300.00—11.000.00
„ „ полов. і 1/4	9.800.00—9.900.00
Долари канадські	9.000.00—9.300.00
„ „ дрібні	8.500.00—8.700.00
Лей румунські	1.340.00—1.350.00

**Про зміні адреси** просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

**Вп. Передплатників** в Чехословаччині просимо отримати передплату на наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на conto Видавничої Спільки „Діло“ у Львові, а нас повідомити листівкою. — **Адміністрація.**

## ОПОВІСТКИ.

**Виплати (6 предметів)** на 6 міс. фак. курсу для дорослих у вес. годинах при Торговельній школі Т-ва „Прогрес“, вул. Корняків ч. 1, III. пов. вже розпочалися. Вписи приймаються ще до кінця січня 1923 р. 1573 3-3

**Гуру молодих письменників „Львів“** складає прийоми подяку Вп. п. д-р. Антонові Максимовичеві з Бердслава за дар в сумі 100.000 мп. на цілі „Львів“. За Президію: В. Лімиченко, Р. Скальський. 1592 1-1

**В ЗОЛОЧЕВІ** — з лютого с. п. **ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ** Кружків У. П. Т. 1594 1-2

**На „Рідну Школу“** зложили в мп.: громадяне с. Липини як коляду 27.000, з нагоди літання п. Софії з Володимирів і П. Смілія гості 15.100, діти 6 кл. народ. школи в Старих Кутах як коляду 12.000. Кооператива „Сина“ в Збаражі як субвенцію 100.000, Л. Бачинський д-р. української гімн. в Луці 5.000, за що шпур подяку складає Головна Управа У. П. Т. XI. 1-1

**Для в'язнів:** зложили в мп. Супінський 1000, Ладз Денне 2000, Галзнь 5000, Гуладз В. 2000, Собаль 1000, Збірка з коляди в Долині 58771, част з коляди в Воцниках 10000, Збірка Дорожів великий п. Жовка 2030, громада Пустомити (коляда) 30.00, чит. Прогресу Підкарпатська 11000, Грід Кручак 3000, Б. Д. 100 0, Лукашевич 4000, Збірка у С. Вовка Левандівка 4200, Громада Куликів (коляда) 25000 П. Сосенко, Львів 12000, Т. Галицький 5000, Збірка в друкарні „Піла“ 18000, Драматичний Кружок Рудно 15000, Збірка в Сигилові з коляди 15000, Збірка в Тимчуці в Дорожів великий 20000, громадяне Зетевч 3500, збірка о. Копелів в Хлівчанах 25000, М. Цілюра 3000, І. Грегораушук і Трошанюк збірка Кошляки 62800 Громада Ваневі 1000 0, читання в Лашках музичних 6000 о. М. Ловіс, Пуків 20000, Збірка (част) Митинського Братства у Львові на просфору 100.000, читальня Прогресу в Липо! долар канад. Вд. Жертовцтва і шчоа подяка! 147 1-1

Що там „К. П.“ і „Ч. К.“  
В нас зава не тава  
Ми весь вік вправляем спорт  
То ми хлопці „Пріма-Сорт“.

А як дічина бажає  
Собі хлопця підшукати  
Хай такого лиць кохає  
Що уміє в „футбаль“ грати

Бо така вже воля неба  
Могло лиць мужа тоба  
Миж на те лиш спорт вправл  
Щоб моїні ноги чали.

Щоб не змучитись у танці  
Хіба може пізно в танці  
Сила в нас така як сталь  
Полюбити нас не жалє.

Мязи в нас такі як з криці  
Тож ходіть на вечерниці  
Бо в нас хлопці як малина  
В Товаристві „Україна“ IIIII

П. С.

**Академічне Спортове Товариство „Україна“** устроює дня 30. січня 1923 р. у відновленій великій сали „Народного Дому“ **Вечерниці з Котиліоном.** — Запрошення можна набути від дня 27. січня ц. р. в книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка Ринок ч. 10. від год. 5—7, а в день вечерниць при касі. 1567 1-1

## ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіді).

Хто знав би що про рядовика Дмитра Шепетюка ур. 1884 у Слободі пугурській повіт Печеніжин. В грудні 1917 був при машинних коїсах 20 полка, 2 сотні стрільців на італійським фронті, нехай дасть знати Анні Шепетюк в Слободі пугурській о. п. Печеніжин. — Загравичні часописи просить о передрук. 1595 1-3

## Присилайте передплату!

## Дрібні оголошення.

**ПРОСТА** на Золочевку, літ. 22, постійна, господаря, муз. таланта, лагідної вдачі, поєдн. реальність, вийде заміж за урядника на постійній основі. Річ серйозна, за дискрецією рується словом чести. На аконі, з неукіченими факультетами і вищої стачовиска не підпадається. Ласкаві оголошення з фотографією просить слати на адресу: греко-кат. уряд парохії Пили, п. Добрусин к. Жовкви. 1587 1-1

**ІНСТРУКТОР** пошукує лекції з усіх клас гімн. і сем. Може давати початків англ. і франц. мови та української стенографії. Ласкаві оголошення просить слати до Адмін. під „Солідність-скорість“. 1586 1-2

**ПОТРЕБНА** інструкторка для учениці другої класу гімназ. 40.000 мп. місячно, удержання і кошти подорожі. — Гр. кат. Уряд парох. Шумерка, пошта Курлівка коло Борщова. 1583 1-3

**ПОШУКУЮ** аправного інструктора до трьох учениць приватистів української гімназії в II, IV, і VII. кл. для послідного головч. з математики і фізики. Харч і окрема кімната. Платня після умови. Зголошення: о. Йосиф Дикий, Мартинів пош. вий, пошта в місті. 1590 1-2

**ШАНОВЕ!** Мужеські капелюхи пайліпше і найстаранніше переробляє на найновіші фасони даша перша краєва фабрика капелюхів Рудольфа Найвельта, Львів, Бальніова 3. Склад: площа Марійська 8. Казимирівська 25, Городецька 72. XXI 5-5

**СКЛАД** нот Романовича 11 бічна Академічної, висилка на провізцію. 1529 3-4

**ФОРТЕП'ЯНИ,** п'яніа, строєння, репарації „Строїтель В“, Глубока ч. 18. 1469 3-4

**БЮДЖЕТ** Українець, особу фаховещ повинен бути членом Українського Будівельного Союзу у Львові, Укр. Осоліських, б. Уділь по 5.000 мп., вписове 100 мп. XVI 8-10

## ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

**Д-р Стефан Федак**

адвокатська канцелярія  
у Львові, вул. Синьківська ч. 48.

**КОЛЮБІН** Новондиритий  
конфесійний  
магазин  
благатних,  
сучасних та  
модних то-  
варів.  
Львів, Соборного  
ч. 6.  
1456 9-10

**Т-во задати „Народний Дім“**  
стопари п. зареєстр. з обмеж. порук у  
в ЖИДАЧЕВІ подає до відом. що

## ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться у гласній львівській 21. лютого 1923 р. о 12-й год. в полудні із спільним порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.  
2) Звіт і замкнення рахунків за рік 1922.

3) Удільня абсолютній Управі і Надзирній Рад та розділ чистого зиску.

4) Зміна цілого статуту після впливу нового коопер. закона.

5) Вибір Надзирної Ради і затвердження Управи.

6) Злиття Народного Дому зі стоварише „Господарство“ о кредитова Спілька „Наша Каса“ стов. зареєстр. з обмеж. порук у Жидачеві. 1598 1-3

7) Внески і витрати.

Біляне за 1922 р. виложеної членам до перегяду в власній п. місті.

Коли не явиться о год. 12-й приписане статутном число членів, відбудуться о год. 1 з полудня того самого дня і в тім самім львівській доугі Загальні Збори з тим самим порядком нарад, якого рішення будуть ражні без огляду на число присутніх членів.

о. Ч. Хут Павла в. р. Евст. Котович в. р. Голова Ради. Надз. Секрет. Ради Надз.

## Подяка.

Управа „Народного Дому“ в Жидачеві складає отрим шпур поляку Високого поважаному Пану Д-рові Гриншайнові Жигмонтові, за безітесесовне і солідне заступництво в суді в справі „Народного Дому“.

Ходорів, дня 27. січня 1923.

Олеп Копитко Овип Сидорчук  
справник. 1597 1-1 книговедець.

## Подяка.

Дня 23. грудня 1922 забрала неумолима смерть мою найвірнішу подругу Олексю з Чорних Поповичеву по дог. гій і тяжкій недугі в 33 весні життя. Страшний біль і смуток полишився для моєго свідоміа після утрати так серйозної і так благородної людини, яка не знала волі скоро і несподівано як та зірка згасла на дорозі його тужемного життя, а з нею всі надії і мрії. В тім безпідсильній горю знав я щирою співчуття від Асч. Духовенства і знайомих Покійної. Тому отвер дорогою переїхав до під себе і в імені Родичів та рідні б. п. Покійний шпур Спаси-Біг. В першій мрію дякую Вр. о. Мітратови В. Гриншайнові кому за провід в похоронах, о. Т. Сембаєви, катехитові Покійної за пращальну із серця пливучу промову, а відтак Вр. о. Бачинському, пар. з Байковець, о. Ст. Теслі, пар. з Нового села, о. д-р М. Козарови, гімн. катех. в Тернополі, о. І. Пасі, о. Ст. Ратичови, о. Богатюкові і о. Андр. Стасюкові, які в часі похоронних обрядів безітесесною участю звеличали сумне торжество, а відкрити П. Т. Громадчанству м. Тернополя, що в численній урочи часті відправило тільні останки до гробівця подинного 25. грудня м. р. — о. Данило Попович, священник в Гнищичках. 1585 1-3

Firm. 625/22

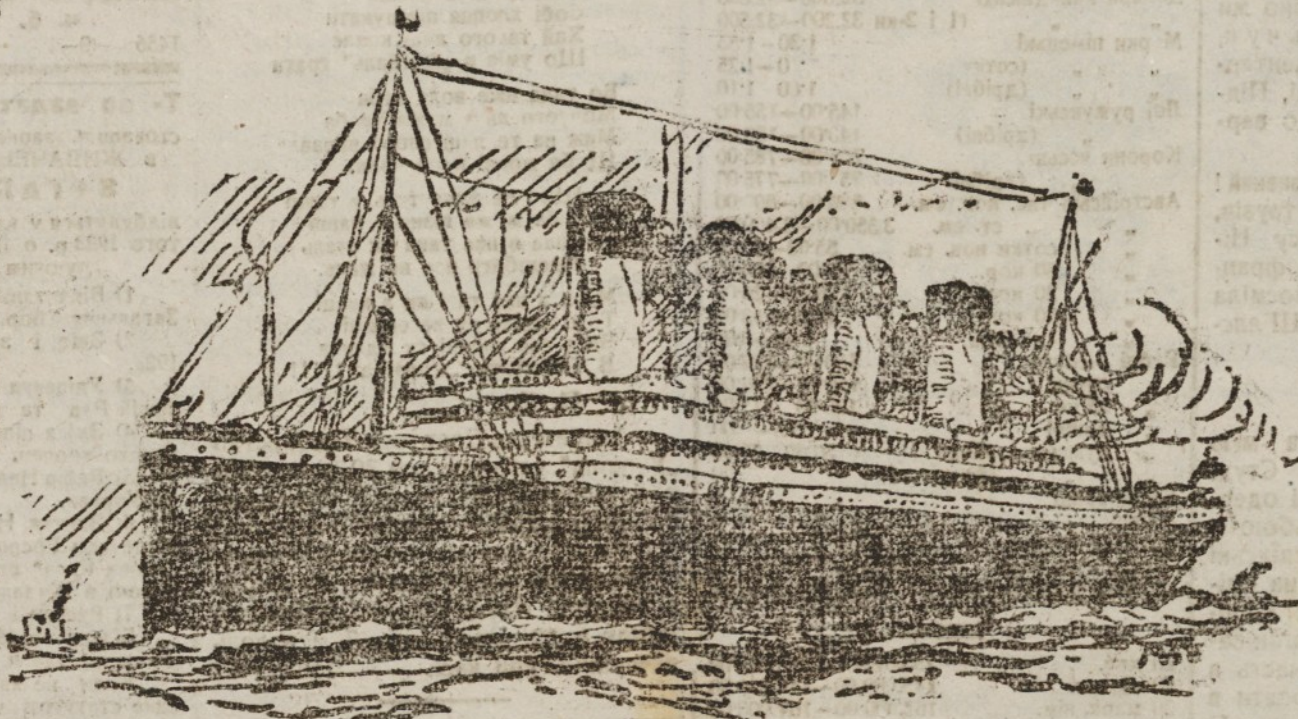
stow. IV. 263.

Впис фірми стоваришення заробок, го і госпо арського! Вписано до реєстру стоваришення за об'єктив і господарський дня 27. жовтня 1922. Дата статуту: Пронятин 24. вересня 1922. Осідок стоваришення: Пронятин. Назва фірми: Господарсько-споживча Спілька „Єдиність“ кооператива з обмеженою порукую в Пронятині. Ціль кооператива є підносити заробок і господарство членів сильним веденням підприємства і підносити культурний уровень своїх членів. Час існування: необмежений. Дирекція: Микола Терас справник, Олександр Ванів книговедець, Гайда Іван с. Степана касієр, Іван Алексавич І. заступник, Петро Балюк ІІ. заступник. Підпис фірми: Управа підписує кооперативу в цей спосіб, що при фірмі-кооперативі підписується два члени Управи і це є умовною важністю зобов'язання кооперативу. Оголошення: будуть прибиті на призначений на не таблиці в журналі кооператива, або роз'яснені об'єктивом всім членам кооператива, або одностороннім оголошенням в кожодчасім органі Краєвого Союзу ревізійного у Львові. Уділь членський вносить 2000 мп. Кождий член може мати більше уділів. Число уділів необмежене. Найменше половину уділів виплачує член при прийнятті його, а решту віддає до кінця ділового року в якій застав уділ. За зобов'язання кооперативу відповідає член не тільки своїм уділом але крім того також дальшою кротою до 5 разової висоти заявленого уділу. — Суд окружний яко торговельний В. П. Тернопіль. 21. жовтня 1922. 1581 1-1



Дуже важко для реємігрантів до Америки.

Європа  
Америка  
4½ днів  
через  
Океан



Європа-  
Канада  
4½ днів  
через  
Океан

Корабельне Тов-о „WHITE STAR LINE“ (Лінія Білої Зорі)

Кожний, хто хоче повернутися до Америки, незалежно коли прибув до краю, нехай зголоситься до наших бюро і одержить вказівки для одержання візи Американського Консуляту на виїзд до Америки і буде висланий без труднощів до місця візду в Америці.

## ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

„Народного Дому“ в Мостисках  
товар. зареєстр. з обмеж. порукою

відбудуться в суботу дня 17. лютого 1923  
о год. 11 перед полуднем в льокалі сто-  
варшества із наступним денним порядком:

- 1) Відчитання протоколу з поперед-  
них Заг. Зборів.
  - 2) Звіт Дирекції в діяльності і рахун-  
ків за рік 1922.
  - 3) Звіт Комісії контрольної і ревізій-  
ної в внесеннях на уділення абсолюторії  
Управі Товариства.
  - 4) Розділ надвідки білансової за рік  
1922.
  - 5) Зміна статуту. 1582 1-1
  - 6) Внески членів.
- Мостиска, дня 24. січня 1923.  
ЗА НАДЗИРАЮЧУ РАДУ:  
д-р Корнеліус Тетс. о. Т. Кмінінський  
председатель за секретаря.

## Звичайні Загальні Збори

„Господ-Торговельної Спільноти“  
в Рогатині

відбудуться дня 2. лютого 1923. у власній  
мозалі (для Української гімназії) в Рoga-  
тині о год. 12. в пол. з порядком наради:

- 1) Відкриття Зборів.
  - 2) Відчитання протоколу з попередніх  
Заг. Зборів.
  - 3) Звіт Дирекції за рік 1922.
  - 4) Затвердження рахунків і білансу за  
рік 1922. 1593 1-1
  - 5) Ухвала що до розділу зиску.
  - 6) Внески і запити.
- Затвердження рахунків і білансу за 1922.  
згідно до перегляду членів в льокалі  
Спільноти від дня 21. січня н. р. Коштів о г.  
12. не вистачає вимагана статутом члена  
коштів, то в тій ситуації відбудуться того  
самого дня, в тій самій льокалі другі  
Звичайні Загальні Збори з тим самим  
порядком наради, які мають право рішати  
без огляду на часно присутніх членів.

## XV-ті Загальні Збори

Філії Т-ва „Просвіта“ ім. М.  
Шашкевича у Львові

відбудуться дня 2-го лютого 1923. о год.  
10-й перед полуднем в залі Української  
Бесіди у Львові, Народний Дім вул. Ру-  
товського зі наступним денним порядком:

- 1) Отворення Зборів.
  - 2) Відчитання протоколу з попередніх  
Загальних Зборів.
  - 3) Звіт уступного Відділу і Контроль-  
ної Комісії.
  - 4) Вибір нового Відділу і Контрольної  
Комісії.
  - 5) Внесення і запити.
- 2-22 ВИДІЛ.

## ЦЕРАТИ відпрацьовані і на метри

фіранни наги на лінійка  
портівни обриси  
хидини маблєві матері  
дівани матеріали і сінники  
лінолеум стори до вікон  
ТАПЕТИ в найбільшій виборі по-  
ручає 0-2

Е. КИЧАЛЕС і А. МАРГУЛЕС

Львів, вулиця Сикстуська ч. 18.

Дохівку мармурову, голланд-  
ську, тагнену, мо-  
лобжану, мармурну,  
дальше

Бляху, цеглу, цемент,  
вапно і інші

доставляємо сейчас.

Жадайте оферти!

Коопер. „РЕГУЛЯТОР“

1591 Львів, Вєлова 14. 1-1

## На зимові вечори

поручає історичні повісті (давнійших  
і новіших наших авторів), народні спо-  
відання, світлові романи, збірні видан-  
ня творів українських і чужиних класи-  
ків як також наукові твори в різних  
і чужих мові

ІВАН КАЛИНОВИЧ, ЗОЛОЧІВ

Ціляючи і каталоги висилає за надіслан-  
ням 500 Мп. поштовыми. заплатами. При за-  
мовленнях прохасться надіслати завадаток.  
1353 8-10

Вс. рода, довідка і ви-  
швання, великий шовр  
вишивок, канва, полст-  
из, пліфони, диван, вси-  
ни, кльоти і н. гуртом  
і на дрібно продає де-  
шево і поручає свої від 22 літ ведені ро-  
XV. бітні сукоті і білля. 0-20

ЖІНОЧА СПІЛКА „ПРА“ — Львів, —  
ПРОМИСЛОВА — „ПРА“ Ринок ч. 33.

Нова книжка.  
МИХАЙЛО КОЦЮБІНСЬКИЙ  
ТВОРИ

т. I. з портретом автора і вступною  
статтею доцента унів. Л. Біленького.

Ціна 3500 мп.

Продается у всіх книгарнях.

Можна випустити за післяплатою  
з канцелярії Товариства допомоги  
емігрантам з Вєл. України. (Львів,  
1539 Руска 3). 3-10

ПОТРІБНИЙ інструктор до двох учени-  
ків з I. кл. гімназії, найрадше музик. У-  
сілья слати до Ур. перох. в Букачівцях.  
1584 1-2

ДРУКАРНЯ і фабрика печаток І. ФРІД-  
МАНА Львів, вул. Сикстуська 2 і 4  
виготовлює гарно і дешево всі друки  
та печатки. 1375 9-20



## Найліпші ДЗВОНИ

1517 ПЕРЕДВОЄННОЇ ЯКОСТІ 6-20

в на силі і мовна зановляти у  
і існуючої від 1888. року фірми

БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в КАЛУШІ або в ПЕРЕМИШЛІ  
вул. Красінського ч. 63.

На надання висилається цініники оплатно.

## НОВОВІДЕРНИЙ ВЕЛЛАД БЛЯХИ

XXVI 4-4 ПІД ФІРМОЮ

## Гуртівня бляхи

Львів, вул. Анни 1 (НАРІЖНИЙ СКЛЕП)

поручає: бляху цинкову, поцинковану залізню  
і білу різних вимірів і грубости, як також  
всілякі артикули в обсяг входячі по фабрич-  
них цінах. Продаж гуртом і детально.



АКАДЕМІК здібний  
і вправний інструк-  
тор приймає лекції на  
провісній зі всіх клас  
гімназ., учит. сем. і нар.  
Може вчити англ. і  
франц. мови. Зголо-  
шення слати до Ад-  
міністрації під „Со-  
вісний“. 1588 1-1

КІНОТЕАТРИ

## КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від понеділка 29. п. м. 1923. сальонову драму на 6 великих дії п. з.

## „Роман мільярдерки.“

В ролі мільярдерки улюбленія публіки, славна краса ЛІЯ МАРА.